

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بهناوی خوای به ی میهره

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿1﴾

هرچی له ناسمان و هرچی له ویدا ههیه (تهسبیحات) و ستایشی
کهن، نهو خوایه زور بالادهست و دانایه.

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ
يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ
﴿2﴾

هر نهو زاته، نهوانه ی بی باوهر بوون له نانی کتیب (واته:
کان) ههلیکه دن له شوینهواریان و ناچاری کۆچی کردن له
سهرتای دهستیکردنی کۆکردنه رکردنیاندا، نیوه ههرگیز به ته
نهبوون و گومانتان نه برد تاوا بهئاسانی پرۆن، نهوانیش گومانیان
وابوو که قه لاکانیاں بهرگری دهکات (له ویست و فهرمانی) خوا، نه
بتر له لایه که (بهناچاری) ستیانکرد به کاولکردنی خانووبه
مالهکانیاں به ستی خویان و دهستی یمانداران، کهواته: نهی خاوه
بیروهوش و دووربینهکان دهرس و پهندو ئامۆژگاری وه (دنیایا
بن که ستهمکاران ههروا بویان ناچیته سه).

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿3﴾

خۆ نهگهر خوا چۆلکردنی لهسهر بریار نه دانایه ههر له دنیادا سزای
دان، له قیامهتیشدا سزای ئاگری دۆزهخ بویان ئامادهیه (نکه زور
دلرهق و پیلانگیرن).

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿4﴾

چونکه ئەوانه دوزمنایهتی خواو پیغهمبه کهیان دهکرد، ئە ی دژایهتی نایینی خوا بکات () سزاو تولهی زور پر نیش و

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿5﴾

هه ختیکی تهرتان بریبیت یا وازتان لیهینابیت و لهسهر بنجی خوی (له خهیه)، به فهرمانی خوا بووهو ویستی ئەوی لهسه تاوانباران و پیلانگیران سهرشورو خهجالهت بکات.

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿6﴾

ئه ستهکوتانه (له جوولهکهی) سه و بهخشی به پیغهمبه کهی، ئیوه هیچ خوتان ماندوو نهکردبوو بو به ستهینانی، نه به سواری ئەسپ بوی چوون نه بهسواری وشتن، بهلکو ئە خوایه که پیغهمبه کهی زال دهکات به سهر هه ستهو تاقمیکدا که بیه خوایش دهسهلاتی بهسهر ههموو شتیکیدا ههیه.

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿7﴾

ئه ستهکوتانهی، خوا بهخشی به پیغهمبه کهی له خهکی دیهات و کانی () ئە خوا بریاری لهسه که بو پیغهمبه خزمایهتی، وه بو ههتیوان و ههزاران و ریوارانیشه، تا ئەو سامانه گیر نهخوات له ولهمه کاندا، جا ئە ی پیغهمبه پئی بهخشین ری بگرن، ههر فهرمانیکی پیدان بهگویی بکهن، قه غهی هه

شتیکی لی کردن مهیکن، لهخوا بترسن چونکه بهراستی خوا بهتوندی
توله

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿8﴾

هه ها له ستکهوتانه بهشی کۆچکهرانی هه بی بدریت، که
له شوینه سامانیان دوورخرانه رکارون، ئەوانه بهتەمای
بهخششی خواو رەزامەندی ئە بەبی هیچ تە پشتیوانی له
پینگەمبه کهی دهکن و ههولی سهرخستنی بهرنامهکهیان ده
بیگومان نا ئەوانه راستگۆو راستان.

وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿9﴾

ئەوانەهێ که پیشتر مال و شوینی خویان (کرد بو پیشوازی له
کۆچکه دل و دهروونی خویان رازانده) به ئیمان، ئەوانهیان
خۆش دهویت که کۆچیان کردوه بو لایان، وه له دل و دهروونیاندا جیی
هیچ جوهره هسوودی و بهخیلییهک نابیتهم (لهسهر ئە ی که بهشی
کۆچکه و بهشی ئەوان نه حەز به بهخشینی
ستکهوتهکان به کهین تا خویان هەرچه ههزارو نه‌داریشن، جا
ئە ی خوی له نهفسی رهزلی بیاریزیت و زال بیت بهسهریدا ئەوانه
سهرفه

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ
فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿10﴾

ئەوانهش که بهشوین کۆچکهران و پشتیواناندا دین (تا کۆتایی دنیا ئەمه
دو‌عاو نزایانهو به) : په ردگارا له ئیمهوه لهو برایانه

خوش ببه که پیش نئمه ریبازی ئیمانان گرتته به له دلهکانماندا هیچ
 جوړه بوغزو کینهیهک مه هیله دژی ئهوانه ی ئیمانان هیناوه
 په ردگارا تو زور بهسوزو میهره بانیت.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ
 لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
 لَكَاذِبُونَ ﴿11﴾

ئایا نه تبیینوه ئهوانه ی که دوو رون و به رهکانیان له
 کتیب دهلین: نهگه ربکرین نئمهش لهگه چین، وه دژی
 به سه ی کهس ناکهین، خو نهگه ر جهنگتان دژ بکریت نئمه
 پشتیوانیتان لی دهکهین، (بهمه) خوا خو ی شایهته که ئهوانه درو
 که .

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلِّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ
 لَا يُنصُرُونَ ﴿12﴾

نهگه ربکرین لهگه لیاندا ده نهگه ر جهنگیان دژ بکریت،
 پشتیوانیان لی ناکه نهگه ر پشتیوانیشیان لی کردن، دوا ی تاویک
 پشت هه کهن و پاسان سهرکه .

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِّنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿13﴾

بهراستی ئیوه ی (ئیماندار) ترستان زیاتره له دل و دهر و نیاندا تا خوا ی
 که ، چونکه ئهوانه کاسانیکی ناحالی و تینهگه یشتوون (همیشه له
 دلهر او کیدان).

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسِبُهُمْ
 جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿14﴾

هۆزی جولهکه هەرگیز به یهکپارچهیی ناویرن دژی ئیوهی (ئیماندار) بجهنگن مهگەر له شوینی قایم و قهلاهی سهختا بن، یا له پشتی دیواری بهرزو قایمه (ئهو جووانه) نیوانیان زور ناخوشه ی یهکتریان زانیت یهکپارچهن، بهلام له راستیدا دلهکانیان (ههریهکهی له دۆلیکدایه) دوورن له یهکه ، چونکه ئهوانه ژيرو هوشمهند نین.

كَمْثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيْبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿15﴾

نمونهیان وهك نمونهی (رانی) پیشوو وایه (که له جهنگی به) به ئهنجای کاروکرده ی خویان گهیشتن، (له قیامهتیشدا) ای به ئیش و نازار بویان ئامادهیه.

كَمْثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿16﴾

(نیوانی دووروهکان لهگهڵ جووهکان) ك شهیتان وایه که هانی یزاد دهداو پپی دهلیت کافر به، جا کاتیک که کافر بوو پپی دهلیت: بهریم له تو من له په ردگاری جیهانهکان ده !!

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿17﴾

سهرئهنجای ههردووکیان (شهیتان و ئادهمیزادی کافر) ئه یه که ههردوو له دۆزهخدا بو ههمیشه، به نهمریی دهمیننه ، بیگومان پاداشتی ستهمکاران ههر وایه.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿18﴾

ئهی ئهوانهی باوهرتان هیناوه خواناس و پاریزکار بن و له کانی مه باش سه ن و بزنان چیتان بو سبهی ده پیشکهری کردوو (ههول بدن ههمیشهو به) پاریزکارو دیندارو

ونکه بهراستی خوا زور ناگایه به ههموو ئهو کارو کردهوانهی که ئهنجای ده .

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿19﴾

نهکه کو ئهوانه بن که خویان فهراموش کرد، (شوینی بهرنامهکهی نهکه)، ئهویش وای لهوان کرد که خویان فهراموش بکه (نهمرن بیدار نهبنه)، ئهوانه له کانن.

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿20﴾

بیگومان نیشتهجیکانی دۆزه نانی بهههشت نین، چونکه نانی بهههشت سهرفهرازو کامهران و بهخته .

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿21﴾

ئهگهر ئهم قورئانهمان داببهزاندایه سهه کهژو کیوهکان، دهتبینی مل که بوو، شهق و په بوو، لهترسی فهرمانهکانی خوا، له ههیهتی گه بی و دهسهلاتی خوا، ئیمه ئهم نمونانه هینینه بو خهکی بهلکو بیربکهنه و ژیریان بخهنه کار و (شوین قورئانی پیروژ بکه) .

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿22﴾

خوا ئهو زاتهیه که جگه لهو خویهکی تر نیه زانای نهینی و ئاشکرایه ئهو خویه به و میهرهبان و دلوقانه (کانگای رحم و به ییه) .

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿23﴾

خو ئه زاتهيه كه جگه لهو خوايهكي تر نيه پاشاي هموو بونه
 پاك و بيگهر دو پوخته، ناشتيخوازو ناشتي په ، ئاسايش به
 پهناگاي ئيماندارانه سه و چاوديري دروستكر او هكانيهتي،
 سته ني خيري بي ، گه يهو خوي به گه
 زانيت، پاكي و بيگهر دي بو ئه خوايه يه (كه تينهگهيشتوان) شهريك
 و هاوهلي بو بريار ده .

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِيُّ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿24﴾

هه ئه خوايه بهديهينهرو دروستكاره (له نهبوون هه چي بويت
 بهدي دينيت)، نهخشه وينه كيشه پيروزو جوانهكان، همموي
 شايستهي ئهون، هه چي له ئاسمانهكان و زهويدا ههيه ستايشي ئه
 كه ، بهراستي ئه زاته خوايهكي بالادهست و دانايه.